

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Haapasuon ja Syysniemen sekä Ruunaan luonnonsuojelualueista

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoitus on perustaa valtionmaille kaksi luonnonsuojelualuetta, jotka ovat luonnonsuojelulain (71/23) mukaisia erityisiä suojelualueita. Perustettavat alueet ovat Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualue Leivonmäen kunnassa ja Ruunaan luonnonsuojelualue Lieksan kaupungissa. Näiden luonnonsuojelualueiden perustamisen tarkoitus on säilyttää edustavia ja monipuolisia osia erämaaisista metsä- ja suoalueista. Esityksellä pantaisiin tältä osin täytäntöön vuosina 1979 ja 1987

tehdyt valtioneuvoston periaatepäätökset ja luonnonsuojelualueiden perustamistoimikunnan ehdotukset vuodelta 1983. Luonnonsuojelualueet ovat valtion omistuksessa ja niiden yhteinen pinta-ala on noin 9 460 hehtaaria, mistä kasvullista metsämaata on noin 6 510 hehtaaria sekä kitu- ja joutomaita noin 2 410 hehtaaria ja vettä noin 540 hehtaaria.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan heti, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

Suomen luonnonsuojelualueverkon runko ovat kansallis- ja luonnonpuistot, jotka turvaavat laajahkoja näytteitä maamme eri osien luonnosta. Kansallis- ja luonnonpuistojen perustaminen ei kuitenkaan poista myös toisenlaisten luonnonsuojelualueiden perustamistarvetta. Niinpä esimerkiksi suoluonnon suojelua on edistetty perustamalla soidensuojelualueita. Luonnonsuojelualueverkkoa kehitettäessä on tarpeen perustaa myös sellaisia luonnonsuojelualueita, jotka säilytettäisiin suurelta osin koskemattomina, mutta joilla voitaisiin harjoittaa varovaista metsätaloutta ja samalla edistää sellaista metsänhoidon menetelmiin liittyvää tutkimusta, joka palvelee luonnonsuojelua ja monikäyttöä sekä uhanalaisten eliöiden elinpaikkojen säilyttämistä. Alueisiin tutustuminen ja

niillä liikkuminen olisi vapaata muualla kuin rajavyöhykkeellä.

Esityksessä tarkoitetuilla luonnonsuojelualueilla täydennettäisiin maamme luonnonsuojelualueverkkoa ja suojeltaisiin Etelä- ja Itä-Suomen suo- ja metsäluontoa.

Haapasuon ja Syysniemen alue on Etelä-Suomessa nykyisin vielä harvinaisen laaja ja monipuolinen valtion omistuksessa oleva kokonaisuus, jonka Rutajärvi jakaa kahtia. Järven eteläpuolella on monimuotoinen Sisä-Suomen keidassuoalue reunaharjuineen ja pikkujärvineen. Alueen pohjoisosa Syysniemellä taas on rikkonaisempaa vaihtelevine metsineen, harjuineen, kirkkaine lampineen ja pikkusoi-neen. Suojeltavaksi tarkoitettun alueen metsäluonto kokonaisuudessaan on vaihtelevaa. Siihen kuuluu myös ikääntyneitä, aarniometsän luonnetta saaneita metsäkuvioita.

Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualue koostuisi noin 2 130 hehtaarista valtion

Leivonmäen kunnassa omistamia alueita. Pinta-alasta on metsämaata noin 1 310 hehtaaria sekä kitu- ja joutomaata noin 780 hehtaaria. Valtion vesialueita on rauhoitettavalla alueella noin 40 hehtaaria.

Ruunaan alue on näyte Pohjois-Karjalan pohjoisosien suuresta salo- ja vesistöalueesta, josta osaan on perustettu valtion retkeilyalue. Rauhoitettavaksi ehdotetulla alueella, Ruunaanjärven itäpuolella, on laajoja metsä- ja suoalueita. Soista kohoavat kankaat ovat yleensä karuhkoja, mäntyvaltaisia metsiä, joista suurin osa on ollut metsätalouden käytössä mutta ei enää 1970-luvun jälkeen. Suot ovat enimmäkseen karuja nevoja ja rämeitä sekä puronvarsikorpia. Syrjäinen sijainti ja sankat metsät antavat alueelle hyvin erämaisen luonteen. Siksi siellä viihtyvät myös erämaille tyyppilliset eliölajit.

Ruunaan luonnonsuojelualue koostuisi noin 7 330 hehtaarista valtion Lieksan kaupungissa omistamia alueita. Pinta-alasta on metsämaata noin 5 200 hehtaaria sekä kitu- ja joutomaata noin 1 630 hehtaaria. Valtion vesialueita on rauhoitettavalla alueella noin 500 hehtaaria.

Esityksessä tarkoitetuilla luonnonsuojelualueilla on tarkoitus jättää täysin koskemattomiksi kaikki turvemaat sekä yhtenäisiä suo-, pienvesistö- ja metsäalueita. Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualueella aarniosat ovat pienehköjä, muutaman sadan hehtaarin kokonaisuuksia, mutta Ruunaan luonnonsuojelualueesta noin puolet on yhtenäistä aarniosaa.

2. Asian valmistelu

Kansallispuistokomitea ehdotti vuonna 1976 valmistuneessa mietinnössään (Komiteanmietintö 1976:88) Haapasuon-Rutajärven ja Ruunaan kansallispuistojen perustamista. Valtioneuvoston 24 päivänä helmikuuta 1978 tekemässä periaatepäätöksessä uusien kansallis- ja luonnonpuistojen perustamisesta ei näitä alueita ole mainittu. Periaatepäätökset näiden alueiden soiden suojelemisesta valtioneuvosto sitä vastoin teki vuonna 1979. Maa- ja metsätalousministeriön asettama luonnonsuojelualueiden perustamistoimikunta, jonka tehtävänä oli laatia muun muassa mainitun vuoden 1979 valtioneuvoston periaatepäätökseen sisältyvien valtion omistamien alueiden rauhoittamiseksi tarvittavat säädösehdotukset, oli vuonna 1983

valmistuneessa IV mietinnössään (Komiteanmietintö 1983:38) sitä mieltä, ettei Ruunaan alueeseen kuuluvia soita voida suojella asianmukaisesti, ellei myös niihin kuuluvia kivennäismaita rauhoiteta. Siksi toimikunta ehdotti, että Ruunaan alueelle tulisi perustaa kansallispuisto.

Alueet mainitaan myös hallituksen ympäristönsuojelusta eduskunnalle vuonna 1984 antamassa selonteossa, jonka mukaan niiden suojeleminen ja -tapa selvitetään. Osaan Ruunaan aluetta, Ruunaan vesistön koskireitille ja sen reunoille, perustettiin vuonna 1987 valtioneuvoston päätöksellä (368/87) valtion retkeilyalue. Valtion retkeilyalueen pinta-ala on noin 3 120 hehtaaria. Huomattava osa kansallispuistokomitean ehdottamasta kansallispuistoalueesta eli alue Ruunaanjärven itäpuolella on edelleen suojelematta. Esiin tulleiden ristiriitaisten näkemysten ratkaisemiseksi valtioneuvosto teki vuonna 1987 periaatepäätöksen Haapasuon-Rutajärven ja Ruunaan erityisten suojelualueiden perustamisesta.

Ympäristöministeriö ja metsähallitus ovat myös päässeet yksimielisyyteen tässä esityksessä tarkoitettujen alueiden suojelutavasta ja rajauksesta.

Esityksessä tarkoitettujen alueiden rauhoittamisesta erityisinä suojelualueina on pyydetty lausunnot kauppa- ja teollisuusministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, metsähallitukselta, maanmittaushallitukselta, Metsäntutkimuslaitokselta, asianomaisilta lääninhallituksilta, seutukaavaliitoilta ja kunnilta sekä Geologian tutkimuskeskukselta ja Suomen luonnonsuojeluliitolta.

Lausunnot ovat suurimmalta osin myönteisiä ja ehdotettujen luonnonsuojelualueiden perustamista kannatetaan. Eräät lausunnonantajat vastustavat ehdotettua rauhoitusmuotoa, joka sallisi metsätalouden harjoittamisen luonnonsuojelualueilla. Myös metsästyksen luonnonsuojelualueilla suhtaudutaan melko kielteisesti. Ministeriöillä tai keskusvirastoilla ei ole muita kuin tarkistusluontoisia huomautuksia esityksestä.

Leivonmäen kunta ja Keski-Suomen seutukaavaliitto esittävät, että Haapasuon ja Syysniemen alueen pohjoiseen osaan, Syysniemeen, perustettaisiin valtion retkeilyalue. Pohjois-Karjalan lääninhallitus ja Pohjois-Karjalan seutukaavaliitto katsovat, että esityksellä ei täysin saavuteta Ruunaan alueen luonnonsuojelutavoitteita eikä panna täytäntöön valtio-

neuvoston periaatepäätöksiä, koska alueella sallittaisiin metsätalous ja metsätien rakentaminen. Siksi täysin luonnontilaiseksi jäävä alue ja varovaisen metsänhoidon alaisena oleva alue tulisi erottaa esitettyä selvemmin toisistaan tai ne tulisi rauhoittaa erillisinä luonnonsuojelualueina. Suomen luonnonsuojeluliitto vastustaa metsätalouden sallimista esitykseen kuuluvilla luonnonsuojelualueilla.

Lausunnoissa esiin tulleista seikoista on neuvoteltu eri osapuolien kesken. Erityiset suojelualueet, joissa sallittaisiin luonnonsuojelun metsänhoito siihen liittyvine, luonnonsuojelua palvelevine tutkimuksineen, ovat tarpeellisia. Lisäksi Ruunaan luonnonsuojelualueen täysin taloustoiminnan ulkopuolelle jäävä yhtenäinen aarniosa on pinta-alaltaan jopa hieman isompi kuin valtioneuvoston 12 päivänä helmikuuta 1987 tekemä periaatepäätös edellyttäisi. Lausunnoissa esitetyt näkemykset otetaan lisäksi mahdollisimman tarkoin huomioon ja eri osapuolia ja etupiirejä kuullaan, kun luonnonsuojelualueille laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelmat. Suunnitelmien tulee lisäksi perustua alueiden luonnoninventointiin. Aiemmin Haapasuon—Rutajärven nimellä esitetty alue on muutettu Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualueeksi, koska tämä nimi kuvaa paremmin aluetta ja sen sijaintia.

3. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

Esityksessä tarkoitettuja luonnonsuojelualueita hallitsisi ja hoitaisi, kuten nytkin, metsähallitus. Luonnonsuojelualueiden perustamisella ei siis olisi välittömiä organisatorisia vaikutuksia.

Luonnonsuojelualueiden perustaminen lisää alueiden hoitoon ja käyttöön liittyviä tehtäviä ja töitä metsähallinnossa. Esimerkiksi palveluja retkeilijöitä varten tarvitaan jonkin verran lisää ja alueiden valvontaa täytyy tehostaa. Henkilökunnan sekä hoidon ja käytön rahoituksen lisäämistarve otetaan huomioon ehdottamalla vuosittain määrärahoja valtion tulo- ja menoarvioon. Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualueen käyttöön liittyy osittain Leivonmäen kunnan esittämä Rutajoen kalatalouden kehittäminen ja venesataman rakentaminen Rutalahteen Päijänteen rannalle.

4. Esityksen taloudelliset ja muut vaikutukset

Esityksessä tarkoitettujen luonnonsuojelualueiden kokonaispinta-ala on noin 9 460 hehtaaria, mistä metsämaata on noin 6 510 hehtaaria sekä kitu- ja joutomaata noin 2 410 hehtaaria. Huomattava osa alueista on jo metsätalouden ulkopuolella metsähallituksen päätöksellä. Haapasuon ja Syysniemen alueesta on valtiolle hankittu lunastamalla ja ostamalla noin 700 hehtaaria ja siellä on noin 230 hehtaarin laajuinen luonnonhoitometsä. Ruunaan alue on ollut pitkään pois talouskäytöstä. Ruunaalla on lisäksi 70 hehtaarin suuruinen luonnonhoitometsä.

Haapasuon ja Syysniemen sekä Ruunaan luonnonsuojelualueilla on tarkoitus sallia sellaiset metsätaloustoimet, jotka mahdollisimman hyvin sopeutuvat maisemaan eivätkä vaaranna suojelutavoitteita. Turvemaidella ei sallita mitään toimia. Lisäksi osa alueiden metsistä on tarkoitus jättää täysin taloustoiminnan ulkopuolelle luonnonsuojelualueen aarniosiksi. Niiden metsien, jotka aarniosina jäävät lopullisesti taloustoiminnan ulkopuolelle, pinta-ala on vähintään noin 2 800 hehtaaria. Alueiden vuotuinen keskimääräinen tuotto on arvioitu noin 8 000 m³:ksi ja tämän rahallinen arvo noin miljoonaksi markaksi vuodessa. Vaikka alueet jäävät metsätalouden ulkopuolelle, ei ehdotetun lain säätäminen vaikuta merkittävästi valtionalouteen.

Lailla pantaisiin täytäntöön jo pitkään vireillä olleet luonnonsuojeluhankkeet, jotka on otettu huomioon valtion metsätaloutta kehitettäessä.

Luonnonsuojelualueiden kivennäismaiden metsien käytön osittainen kieltäminen vähentää jonkin verran metsätyöpaikkoja. Toisaalta taloustoimintaan jäävien metsien käsittely ja hoito vaatii tavanomaista enemmän työtä. Esityksen johdosta talouskäytön ulkopuolelle siirtyvien metsäalueiden pinta-ala jakautuu kunnittain siten, että Leivonmäen kunnassa poistuu talouskäytöstä noin 200 hehtaaria ja Lieksan kaupungissa noin 2 600 hehtaaria metsää. Luonnonsuojelualueiden perustamisesta aiheutuu Lieksan kaupungille noin kuuden pysyvän metsätyöpaikan menetys.

Kuntien metsäverotuloihin lain hyväksyminen ei vaikuttaisi, sillä alueiden tultua luonnonsuojelualueiksi valtio luonnonsuojelulain 5 a §:n nojalla korvaa kunnille alueiden met-

sän tuottoa vastaavan metsäverotulon vähentymisen.

Luonnonsuojelualan perustaminen ei estä alueen virkistys- ja retkeilykäyttöä eikä rajoita sanottavasti paikallisten asukkaiden perinteisiä oikeuksia metsästästä lukuunottamatta. Metsä-

hallitus laatii luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelmat, joissa riittävän yksityiskohtaisesti säännellään alueiden käyttöä ja hoitoa sekä turvataan paikallisen väestön asianmukaiset edut.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Pykälässä säädetään, että Haapasuon ja Syysniemen sekä Ruunaan alueiden valtiomaille perustetaan luonnonsuojelualue. Kumpikin on luonnonsuojelulain (71/23) mukainen erityinen suojelualue. Samalla säädetään suojelualueiden perustamistarkoituksesta.

2 §. Luonnonsuojelualan rajat on merkitty hallituksen esityksen liitteissä oleviin kartoihin.

Pykälässä on myös luonnonsuojelualan rajan käymistä ja merkitsemistä koskeva säännös, joka on samansisältöinen kuin vastaava säännös muiden luonnonsuojelualan perustamista koskevilla laeilla, kuten eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi annetun lain (674/81) 6 §:ssä. Maa- ja metsätalousministeriö on 15 päivänä kesäkuuta 1982 tehnyt päätöksen eräiden valtion omistamille alueille perustettujen luonnonsuojelualan rajojen merkitsemisestä (449/82). Tarkoitus on, että myös näiden luonnonsuojelualan rajat merkittäisiin noudattaen soveltuvin osin tätä päätöstä.

3 §. Pykälään on otettu säännös luonnonsuojelua valvovan viranomaisen haltuunotto-oikeudesta. Säännös on samansisältöinen kuin vastaava säännös muiden luonnonsuojelualan perustamista koskevilla laeilla, kuten mainitun, vuoden 1981 lain 8 §:ssä.

4 §. Pykälä on yhdenmukainen muiden jo perustettujen luonnonsuojelualan vastaavien säännösten, kuten mainitun, vuoden 1981 lain 9 §:n, kanssa. Pykälän 2 momentin säännöksen mukaan voitaisiin myös luonnonsuojelualueeseen välittömästi rajoittuva, valtion omistukseen siirtynyt alue liittää ympäristöministeriön päätöksellä luonnonsuojelualueeseen. Yksityisten omistamia alueita on tarkoitus

hankkia valtiolle, jos ne muutoin sopivat luonnonsuojelualueisiin liitettäväksi.

5 §. Luonnonsuojelualan perustamisen tarkoitus on turvata alueiden luonnonnarvot. Luonnonsuojelualan rauhoitusmääräykset annetaan luonnonsuojelulain 2 §:n 2 momentin nojalla asetuksella. Tämän lisäksi on tarpeen säätää eräistä muistakin alueiden käytön ja muun hoidon järjestämistä koskevista seikoista. Luonnos asetukseksi on esityksen liitteenä.

2. Yksityiskohtaiset säännökset ja määräykset

Asetuksella säädetään tarkemmin luonnonsuojelualan rauhoittamisesta. Luonnonsuojelualueilla on tarkoitus kieltää sellaiset toimet, jotka saattavat muuttaa alueen luonnoloja tai vaikuttaa epädullisesti sen kasvillisuuden tai eläimistön säilymiseen.

Luonnonsuojelualueilla ei siten saisi ojittaa, vahingoittaa maa- tai kallioperää eikä ottaa maa-aineksia. Niille ei saisi rakentaa rakennuksia, rakennelmia eikä kesäajokelpoisia teitä, yhtä poikkeusta lukuun ottamatta, eikä niillä saisi tappaa, pyydystää tai hätyyttää eläimiä taikka ottaa tai vahingoittaa kasveja tahi näiden osia. Näistä säännöksistä säädettäisiin kuitenkin lähinnä luonnonsuojelualan asianmukaisen hoidon ja käytön edellyttämiä poikkeuksia. Mahdollisimman luonnonsuojelualan metsänhoito olisi osittain sallittu siten kuin hoito- ja käyttösuunnitelmassa määrätään. Kalastusta ja jokamiehenoikeuteen perustuvaa liikkumista ei rajoitettaisi. Alueita koskevat määräykset otetaan luonnonsuojelualan järjestyssääntöihin. Niihin kuuluvat yhtäältä edellä tarkoitettussa asetuksessa annetut rauhoitusmääräykset ja toisaalta sellaiset määräykset, jotka valtio maanomistajana muutoinkin on

oikeutettu ja velvollinen antamaan luonnonsuojelualueidensa käytöstä.

Tarkoitus on laatia hoito- ja käyttösuunnitelmat kummankin luonnonsuojelualueen hoitamista ja niiden käytön ohjaamista varten.

3. Lain voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan heti, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus.

Laki

Haapasuon ja Syysniemen sekä Ruunaan luonnonsuojelualueista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Luonnonsuojelualueiden perustamistarkoitus

Etelä- ja Itä-Suomen luonnontilaisina ja erämaisina säilyneiden metsä-, suo- ja pienvesistöluonnon osien suojelemiseksi ja säilyttämiseksi mahdollisimman luonnontilaisina sekä ympäristöntutkimusta ja luonnoharrastusta varten muodostetaan valtion Leivonmäen kunnassa ja Lieksan kaupungissa omistamille alueille luonnonsuojelulain (71/23) mukaisiksi erityisiksi suojelualueiksi Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualue sekä Ruunaan luonnonsuojelualue.

2 §

Luonnonsuojelualueiden sijainti ja rajat

Leivonmäen kunnassa olevan Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualueen pinta-ala on noin 2 130 hehtaaria.

Lieksan kaupungissa olevan Ruunaan luonnonsuojelualueen pinta-ala on noin 7 330 hehtaaria.

Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualueen ja Ruunaan luonnonsuojelualueen rajat on merkitty tämän lain liitteinä oleviin karttoihin. Luonnonsuojelualueiden rajat on määrättävä noudattamalla soveltuvin osin, mitä jakolaissa (604/51) on säädetty rajankäynnistä.

Luonnonsuojelualueet on merkittävä maas-

toon siten, että riittävä määrä aluetta osoittavia tunnusmerkkejä sijoitetaan luonnonsuojelualueisiin kuuluville maa-alueille.

3 §

Haltuunotto-oikeus

Luonnonsuojelua valvovalla viranomaisella ja luonnonsuojelualueiden vartijoilla on oikeus ottaa haltuunsa metsästys-, keräily- tai muut välineet, joita on käytetty tai aiotaan käyttää vastoin luonnonsuojelualueilla noudatettavia säännöksiä tai määräyksiä. Sama haltuunotto-oikeus koskee myös alueilta luvattomasti pyydettyjä eläimiä ja luvattomasti otettuja kasveja sekä kaikkea muuta sellaista, mitä luonnonsuojelualueilta on kielletty ottamasta tai siellä käyttämästä.

4 §

Alueen liittäminen luonnonsuojelualueeseen

Jos alue, joka ei ole valtion omistuksessa, mutta on tämän lain mukaisen luonnonsuojelualueen rajojen sisällä, tulee valtion omistukseen, se luetaan kuuluvaksi luonnonsuojelualueeseen.

Jos luonnonsuojelualueeseen rajoittuva alue tulee valtion omistukseen, se voidaan liittää luonnonsuojelualueeseen ympäristöministeriön päätöksellä.

5 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

6 §

Voimaantulo

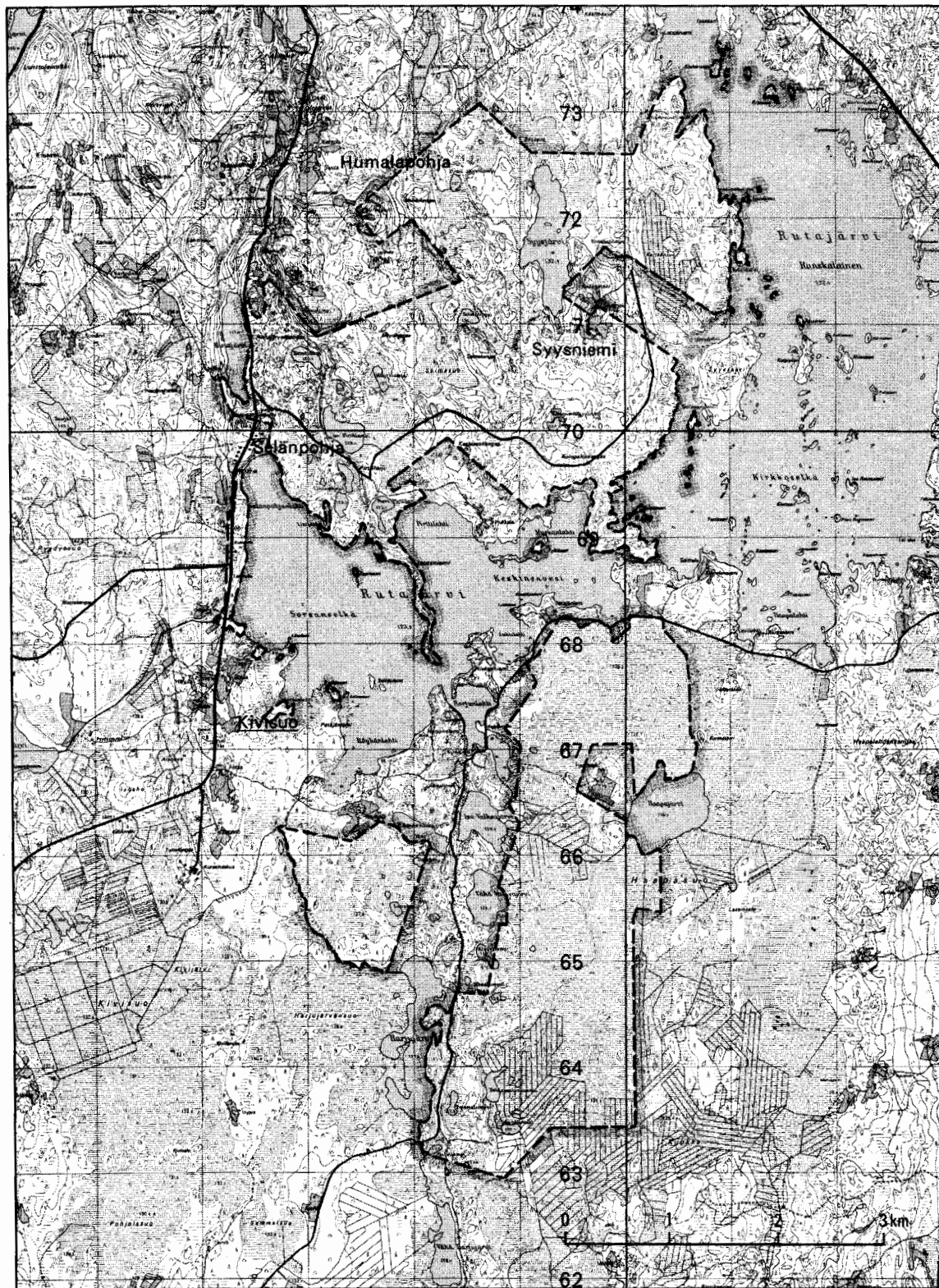
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 1990

Tasavallan Presidentti

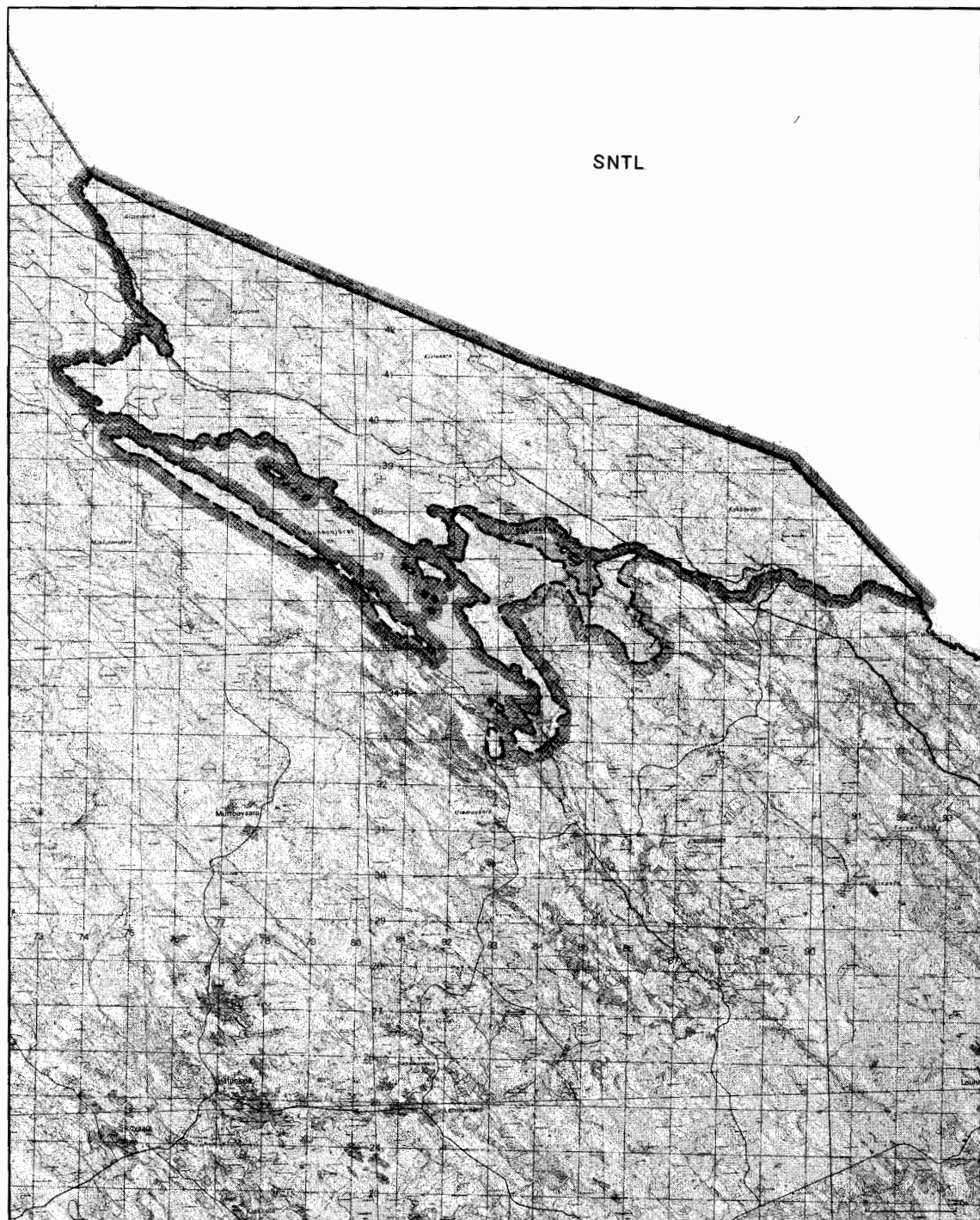
MAUNO KOIVISTO

Ympäristöministeri *Kaj Bärlund*

LIITE 1 HAAPASUON JA SYYSNIEMEN LUONNONSUOJELUALUE

Leivonmäki 3211 07,08,10,11

LIITE 2 RUUNAAN LUONNONSUOJELUALUE

Lieksa 4332 09, 11, 12, 4334 03

Asetus

Haapasuon ja Syysniemen sekä Ruunaan luonnonsuojelualueista

Ympäristöministerin esittelystä säädetään 23 päivänä helmikuuta 1923 annetun luonnonsuojelulain (71/23) 2 §:n 2 momentin sekä Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualueesta ja Ruunaan luonnonsuojelualueesta päivänä _____ kuuta 199 _____ annetun lain (/9) 5 §:n nojalla:

1 §

Kiellot

Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualueella ja Ruunaan luonnonsuojelualueella ei saa:

- 1) rakentaa rakennuksia, rakennelmia tai teitä;
- 2) ottaa maa-aineksia, vahingoittaa maa- tai kallioperää eikä ojittaa metsää tai suota;
- 3) ottaa taikka vahingoittaa puita, pensaita tai muita kasveja tai niiden osia;
- 4) tappaa, pyydystää tai hätyyttää luonnovaraisia selkärangkaisia eläimiä tai hävittää niiden pesiä eikä pyydystää tai kerätä selkärangattomia eläimiä; eikä
- 5) leiriytyä tai tehdä avotulta.

Luonnonsuojelualueilla on kielletty muutkin toimet, jotka saattavat vaikuttaa epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan taikka eläin- tai kasvilajien säilymiseen.

2 §

Sallitut toimet

Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualueella ja Ruunaan luonnonsuojelualueella saa niiden perustamistarkoituksen mukaisesti:

- 1) rakentaa ja pitää kunnossa alueen hoitoa, valvontaa ja tutkimusta sekä yleisön opastamista, retkeilyä ja alueeseen tutustumista varten tarpeellisia rakennuksia, rakennelmia ja polkuja;
- 2) poimia marjoja ja ruokasieniä;
- 3) palauttaa asianmukaisin toimin alueen luontaisen kehityksen edellyttämän luonnontilan;

4) entistää ja pitää kunnossa rakennuksia ja rakennelmia;

5) ryhtyä pelastuspalvelun ja palontorjunnan sekä rajavartioidinnin vaatimiin toimiin; sekä

6) kartoittaa ja tehdä maanmittaustöitä.

Paikoissa, jotka on määrätty järjestyssäännössä, saa luonnonsuojelualueella leiriytyä tilapäisesti ja tehdä avotulen.

3 §

Luonnonsuojelualueiden metsänhoito

Luonnonsuojelualueiden kivennäismaiden metsissä saa harjoittaa luonnonsuojelualueiden metsänhoitoa. Luonnonsuojelualueiden metsänhoidon alueista ja menetelmistä sekä talviteistä määrätään hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

4 §

Metsähallituksen luvalla sallitut toimet

Haapasuon ja Syysniemen luonnonsuojelualueella ja Ruunaan luonnonsuojelualueella saa niiden perustamistarkoituksen mukaisesti metsähallituksen luvalla:

1) tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta taikka opetusta varten tappaa tai pyydystää eläimiä ja vähäisessä määrin kerätä kasveja ja niiden osia, eläinten pesiä sekä kivennäisnäytteitä;

2) vähentää kasvi- tai eläinlajien yksilöiden lukumäärää, jos laji on lisääntynyt liikaa tai käynyt muuten vahingolliseksi;

3) kerätä metsäpuiden käpyjä ja siemeniä sekä ottaa metsänjalostukseen tarvittavia kasvinosia;

- 4) metsästää hirveä ja kalastaa;
 5) tutkia aluetta geologisesti ja etsiä malmeja; sekä
 6) pitää kunnossa kulkuväyliä, sähkö- ja puhelinlinjoja sekä sähkö- ja puhelinlaitteita.

5 §

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Kummankin 1 §:ssä mainitun luonnonsuojelun alueen hoitoa ja käyttöä varten on laadittava hoito- ja käyttösuunnitelma.

Hoito- ja käyttösuunnitelman perusteet (*runkosuunnitelman*) vahvistaa ympäristöministeriö. Runkosuunnitelman vahvistaessaan ministeriö määrää, mitkä runkosuunnitelman nojalla laadittavat *erityissuunnitelmat* on alistettava ministeriön vahvistettaviksi.

6 §

Erityisiä säännöksiä

Säännökset, joiden nojalla eräät toimet 1 §:ssä mainituilla luonnonsuojelualueilla sallitaan, eivät perusta laajempaa oikeutta kuin asianomaisella muuten on.

Ympäristöministeriö voi sallia muitakin kuin 2—4 §:ssä tarkoitettuja toimia, jotka ovat luonnonsuojelun alueen perustamistarkoituksen

mukaisia ja joita sen asianmukainen hoito tai käyttö edellyttää.

7 §

Luonnonsuojelun alueiden hallinta

Edellä 1 §:ssä mainittuja luonnonsuojelun alueita hallitsee ja hoitaa metsähallitus.

8 §

Tarkemmat määräykset ja ohjeet

Tarkemmat määräykset tämän asetuksen täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa ympäristöministeriö.

Ohjeet 1 §:ssä mainittujen luonnonsuojelun alueiden rajojen määrittämisestä antaa maanmittauslaitos.

9 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään, saa Ruunaan luonnonsuojelun alueen itäosaan hoito- ja käyttösuunnitelmassa määrättävällä tavalla rakentaa yhden metsäautotien, jos se on metsänhoidon kannalta välttämätöntä.